

Bliv den du er..., tampen brænder!

– Tag ordet, træd frem og træd i karakter

"Der findes ikke nogen værre straf end den at opdage, at man gennem sine gerninger har ødelagt mulighederne for at blive den, man i virkeligheden gerne være".

Kloge ord af Fernando Servater (spansk filosof f. 1947).

Hvordan vil jeg i virkeligheden gerne være? Selv om spørgsmålet er stort og kompliceret, er det en meningsfuld øvelse at udforske det.

Den karakter, du "træder ind i", når du træder i karakter, har været der hele tiden! Du kan ikke løbe fra din identitet i form af grundlæggende holdninger, temperament og personlig stil (formel/uformel, systematisk/improviserende, dynamisk/ statisk, udadvendt/indadvendt osv.). Hvis du prøver at stikke af fra denne base, vil du helt sikkert på et tidspunkt blive indhentet og opdaget! Og ofte kommer denne konfrontation på et højst ubelejligt tidspunkt. I nedenstående lille case lykkedes det heldigvis at undgå den store katastrofe:

En teamleder har fået til opgave at præsentere resultatet af et udviklingsarbejde, som har været omfangsrigt og ressourcekrævende. Direktionen venter spændt på resultatet, og da teamlederen ikke er fortrolig med den type formidlingsopgave, beslutter hun sig for at forberede præsentationen ved at google en "præsentationsguide". Hun håber, at den kan hjælpe hende til at få styr på alt det, som hun ved, hun aldrig har styr på: overblik, humor, enkelthed, konkretisering, eksemplificering, dynamisk kropssprog m.m.

Der er mange praktiske råd og vink, og ikke mindst er der en opskrift på anvendelse af kropssprogets forskellige virkemidler. Hertil kommer en idéliste til "gimmicks" til brug for at fange tilhørernes opmærksomhed.

Teamlederen beslutter sig for at "stjæle" en gimmick fra guiden: Egon's hat fra Olsen-Banden. Et hurtigt indkøb og startreplikken over for direktionen er klar: "Vi har en plan!". Da dagen for præsentationsopgaven nærmer sig, bliver hun mere og mere bekymret. Foran spejlet med Egon-hat prøver hun at se ud som Egon Olsen, men samtidig er hun også optaget af at øve sig i øjenkontakt, smil og nødvendig gestikuleren. Det fungerer ikke, og da det er for sent at lave iscenesættelsen om, beslutter hun sig for at kontakte en kollega fra teamet i det håb, at en generalprøve kan skabe mere ro om opgaven. Det lykkedes! Især fordi det blev besluttet at lægge hatten væk og i stedet fokusere på indhold kombineret med teamlederens personlige stil, kvaliteter og ressourcer.

Casen tegner et billede, som ikke er ukendt for de fleste: at prøve at spille en rolle frem for at spille sig selv. Heldigvis lykkedes det her få skabt afstand til det uniformerede og udvendige til fordel for en personlig form, et autentisk nærvær.

Hvordan kan du arbejde på at blive den bedste udgave af dig selv? Ikke bare i relation til f.eks. præsentation/formidling, men i det hele taget i relation til den hele jobfunktion? Det kræver først og fremmest, at du bliver helt bevidst om dine styrker, dine talenter, dine kvaliteter. Og for en stund parkerer dine svage sider.

Lad os først tage en tur ind i "dårligdommens psykologi". Hvis "god" er det modsatte af "dårlig", så har vi masser af erfaring med forskning i "dårlig". Læger har studeret sygdomme for at lære om sundhed. Psykologer har lært om depressioner for at kunne skabe "lykke". Tænk blot på mulighederne for valg af ord, som beskriver en sjælelig sygdom: neurose, psykose, fobi, mani, psykopati, skizofreni, depression, hysteri og mange flere. Parterapeuter ser ind i årsager til skilsmisser for at lære ægtepar om "happy marriage". Læreren skriver "3 fejl" med rødt i en opgave med 30 regnestykker i stedet for "27 rigtige" osv. osv.

Martin Seligman, tidl. formand for American Psychological Association, fandt 40.000 studier i depression men 40 om lykke, glæde og tilfredshed!

Svagheder, "dårligdomme", fejl og fejltagelser fortjener at blive undersøgt og studeret, men de afslører meget lidt om talenter. De åbner ikke op for en forståelse af styrker. Styrker har deres egne mønstre. Du er på vildspor, når du tror, at dit største udviklingsrum er i området for største svagheder. For at bryde ud af denne svaghedsspiral og sigte efter styrkerne, må du tage udgangspunkt i 2 andre antagelser:

1. Dine styrker og talenter er blivende og enestående
2. Dit største udviklingsrum / vækstrum er i området for største styrker.

Det giver mening at arbejde med sine styrker. For det første er det noget nemmere at blive verdensmester i dine styrker frem for i svaghederne! Og for det andet er det noget sjovere at arbejde med det, du kan! Det betyder ikke, at du kan undslå dig for at forbedre dig på et "svagt" punkt. Men der er tale om en slags skadesbepæmpelse ("damage control"), som du må arbejde med op til et niveau, så det ikke underminerer dine styrker.

Mange af os har sikkert lært, at øvelse gør mester. I talentsproget hedder det: "Hvis det er vigtigt for dig, kan du blive bedre til stort set alt". Spørgsmålet er så, om man kan opnå en vedvarende og perfekt mestring af det indøvede. Svaret er: "Nej, øvelse gør ikke mester!" At mestre kræver en eller anden form for styrke/talent. Uden et bagvedliggende talent er færdighedstræning en overlevelses-teknik og ikke vejen til at mestre og beherske.

Færdigheder afgør, om du kan gøre noget. Talent åbner for noget mere vigtigt: hvor ofte og hvor godt du gør det! Hvis du lærer en færdighed, vil det hjælpe dig til blive en smule bedre, men det vil ikke kunne dække over manglende talent. Kurser og uddannelsesforløb i ledelse, færdigheder i at lytte, i empati, coaching, tale- og præsentationsteknik, undervisningsteknik, MUS/PUS/LUS og mange andre veltilrettelagte og velmente aktiviteter medfører ikke nødvendigvis dramatiske forbedringer for den enkelte.

Hvis du f.eks. har behov for at præsentere en opgave mere systematisk og struktureret – og at det vel at mærke ikke lige ligger til dit "højreben", og at der ikke er andre kolleger, som kan tage over – så vil en skærpet opmærksomhed via kursus og støtte fra ledelse og kolleger naturligvis give en vis forbedring. Og denne moderate forbedring er naturligvis bedre end ingen forbedring, men der er tale om en nødvendig "damage control" og ikke en målrettet udvikling af svagheder med det utopiske mål at gøre dem til styrker!

"Tag ordet, træd frem og træd i karakter!" er nemmere sagt end gjort. Og vi har helt overset den risiko, som er forbundet med manglende forberedelse og ikke mindst dit faglige udgangspunkt. Hvis du ikke har en nødvendig ballast i form af viden, indsigt, erfaring eller holdning, så har du jo ikke noget at skulle have sagt! Selv de bedste teorier om personlig gennemslagskraft og spindoktorers skarpe recepter kan ikke lægge det røgslør ud, som skal dække over en uprofessionel fremtoning.

Dit professionelle nærvær består af dig selv blandet en god portion faglighed og en forberedelse, som sikrer den form og den struktur, som gør det værd at høre på dig. Og at du kan holde ud at høre på dig selv!

God fornøjelse med din næste fremtræden.
